

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Igora Burgera, JUDr. Daniela Hudáka JUDr. Libora Duľu a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **B. A. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 ods. 1 Tr. zák. a iné, vedenej na bývalom Špeciálnom súde v Pezinku pod sp. zn. BB- 3T 3/2008, prerokoval dovolanie, ktoré podali obvinení **B. A., M. P., R. B., M. T. a H. H.**, prostredníctvom obhajcu JUDr. M. K., advokáta v K., obvinení **R. B., M. T. a H. H.** i prostredníctvom obhajcu JUDr. M. V., advokáta v M., proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. septembra 2010, sp. zn. 2 Toš 5/2009, a takto

r o z h o d o l:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvinených B. A., M. P., R. B., M. T. a H. H. **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „Špeciálny súd“) z 24. februára 2009, sp. zn. BB- 3T 3/2008, boli obvinení A., P., B., H. a T. spoločne s obvinenými N. P., J. B. a Š. S. uznaní za vinných zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. (skutok v bode 1/ rozsudku), obvinený A. spoločne s obvinenými N. P. a J. B. z trestného činu vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, 2 písm. b/, i/, j/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (skutok v bode 2/ rozsudku), z trestného činu hrubého nátlaku formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 235a ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (skutok v bode 3/ rozsudku), obvinení P. a B. z trestného činu všeobecného ohrozenia formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 179 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a trestného činu poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1, 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (skutok v bode 6/ rozsudku), obvinení P., B.

a T. zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. (skutok v bode 7/ rozsudku), obvinený H. z trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 185 ods. 1 písm. a/, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (skutky v bodoch 8/, 9/ rozsudku) na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase najneskôr na prelome rokov 2003 - 2004 zosnoval B. A. zločineckú skupinu, ktorú najneskôr v tom istom období založil spolu s N. P., J. B. a jej členmi sa postupne stali M. Č., Š. S., M. P., R. B., M. T., H. H. a ďalšie doteraz nestotožnené osoby predovšetkým z V. K. a okolia, v úmysle priamo alebo nepriamo získať finančné a rôzne iné výhody viacerými formami koordinovanej trestnej činnosti s cieľom páchať prečiny a zločiny predovšetkým v regiónoch T., M., V. K., S. a Č. nad T. a príležitostne aj na ostatnom území Slovenska okrem iného aj v ďalších bodoch skutkovej vety rozsudku popísanou činnosťou smerujúcou najmä k zabezpečeniu podriadenosti poškodených subjektov nárokom skupiny, pričom táto skupina je vertikálne a horizontálne štruktúrovaná tak, že jej vedúcim je B. A., jeho zástupcom N. P., a vykonávanie jednotlivých protiprávných činov a činnosti smerujúcej k zachovaniu a ochrane skupiny majú na starosti J. B., Š. S., M. P., R. B., M. T., H. H., M. Č. a ďalšie doteraz nestotožnené osoby.

2/ 19. mája 2004 v čase po 17.00 h v priestoroch záložne v M.K.S. vo V.K. na nám. I. D. X. B. A., N. P. a J. B. napadli, spútali a zabalili do posteľnej plachty A. N. z dôvodu, že tento odmietal spoluprácu s uvedenými osobami pri nelegálnom dovoze cigariet a taktó sa odmietal podriaďovať nárokom skupiny zosnovanej B. A., naložili ho do kufra bližšie nestotožneného osobného motorového vozidla zn. BMW rady 7, modrej farby a J. B. ho odviezol na tomto vozidle do objektu bývalého poľnohospodárskeho družstva v obci S., okres M., kde už čakal M. Č. a tohto spoločne obaja z vozidla vyložili do jednej z maštali uvedeného družstva, kde ho položili do betónového žľabu, následne J. B. z družstva odišiel na uvedenom motorovom vozidle a M. Č. ostal strážiť A. N., k nemu sa s časovým odstupom niekoľkých minút pripojil aj Š. S., ktorý na uvedené družstvo do obce S. priviezol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Favorit modrej farby evidenčného čísla: X. patriace A. N., následne v čase okolo 18.00 h uvedeného dňa prišli na uvedené družstvo do obce S. B. A., N. P. a J. B. na vyššie popísanom osobnom motorovom vozidle zn. BMW, neskôr Š. S. na príkaz B. A. na tom istom vozidle odišiel z družstva preč, potom B. A., N. P., J. B. a M. Č. vyniesli A. N. zo žľabu a položili v maštali medzi žľaby, následne pristúpil k nemu B. A. a po ich krátkom rozhovore v maďarčine sa B. A. spýtal N. P., či sa má s N. pohrať nožom, na čo N.

P. odvetil, že nechce, aby tam bolo veľa krvi a nech ho A. zadusí, následne na to J. B. vybral z vozidla A. N. ťažné lano, urobil na ňom slučku, prevliekol ju A. N. okolo krku a začal ho škrtiť tak, že rukami sťahoval slučku na lane a nohou sa zapieral o jeho rameno, pričom súčasne B. A. A. N. striedavo zapchával nosné diery so slovami „A., A.“ až ho nakoniec zadusili, čo trvalo približne 10 minút, potom všetci štyria telo A. N. vyniesli von z budovy maštale k vopred vykopanej jame, ktorú vykopali v noci z 18. na 19. mája 2004 na príkaz B. A. Š. S., J. B. a M. Č. B. A., N. P. a J. B. vyzliekli A. N. donaha, jeho telo hodili do uvedenej jamy a túto aj s telom zahrabali zeminou, následne B. A. prikázal M. Č., aby spálil lano, posteľnú plachtu, šatstvo a doklady A. N. a dal mu 8.000,- Sk (265,55 €), ktoré našiel v N. peňaženke, potom B. A., N. P. a J. B. z družstva odišli preč a ešte v uvedený deň v neskorých večerných hodinách Š. S. sa opätovne vrátil na uvedené družstvo, odviezol odtiaľ motorové vozidlo A. N. a toto nechal odparkované v T. na ulici SNP X.,

3/ v presne nezistenom čase v jesenných mesiacoch roku 2004 na benzínovom čerpadle S. vo V. K., okres M., sa po predchádzajúcom telefonickom dohovore s J. B. C. L. stretol s N. P., ktorý mu bez verbálneho uvedenia dôvodov avšak pod zo situácie vyplývajúcou hrozbou bližšie nešpecifikovaného násillia a bližšie nešpecifikovaných negatívnych následkov s konkludentným návrhom na zabezpečenie ochrany pred týmito následkami oznámil, že musí mesačne platiť sumu vo výške 10.000,- Sk (331,94 €) za prevádzkovanie pneuservisu a baru T. v meste V. K., P. O. H. X., ktoré prevádzkuje jeho manželka, pričom 1. januára 2005 a 1. februára 2005 v priestoroch vyššie uvedeného pneuservisu odovzdal J. B. sumy po 10.000,- Sk (331,94 €), zároveň 10. januára 2005 po predchádzajúcom telefonickom dohovore s N. P. sa C. L. stretol s ním a B. A. v priestoroch vyššie uvedeného pneuservisu, ktorí od C. L. bez právneho dôvodu žiadali zaplatenie sumy vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 €) ako „pokuty“, na zaplatení ktorej sa dohodli do 10. marca 2005, následne v presne nezistený deň po 1. februári 2005 sa C. L. opätovne po predchádzajúcom telefonickom dohovore stretol s J. B. pred barom T., a tento od neho pod hrozbou násillia žiadal zaplatenie sumy vo výške 300.000,- Sk (9.958,18 €) v čiastkach po 100.000,- Sk (3.319,39 €) každý nasledujúci týždeň, pričom J. B. mu zvýšeným hlasom vulgárne vynadal a asi o týždeň na to v rámci vymáhania tej istej sumy v čase okolo 23.30 hod. vo vyššie uvedenom bare B. A. oslovil tam sediaceho C. L. a tohto sa pýtal, či si myslí, že bude chodiť po meste vo V. K. len tak a opýtal sa ho, či mu má tam „zajebať“,

6/ 16. novembra 2005 v čase okolo 16.15 hod. prišli spoločne M. Č., R. B., M. P. a L. S. na osobnom motorovom vozidle zn. Peugeot 307, ktoré riadil a ktorého majiteľom je L. S.,

na Z. Š. v časti B.H., kde z vozidla vystúpili M. P. a R. B. aj s vopred pripravenými plastovými kanistrami s obsahom benzínu s úmyslom podpáliť erotický salón s názvom A.A., pričom L. S. a M. Č. na vozidle odišli preč s tým, že po podpálení salónu sa po nich vrátia, potom R. B. s M. P. podišli k uvedenému erotickému salónu, kde jeden plastový kanister s obsahom benzínu ponechali pred vchodovými dverami a ďalší plastový kanister po rozbití okna vhodili do vnútorných priestorov, ktoré následne zapálili, pričom sa vznietil požiar a tento sa rozšíril aj do priestorov reštaurácie „B.H.“ a vedľajšieho bufetu, v dôsledku čoho došlo k úplnému zhoreniu interiéru a exteriéru, čím takto vznikla škoda pre A. C. na zničenom a poškodenom zariadení v sume 379.006,- Sk (12.580,69 Eur), na zničených elektrotechnických predmetoch škoda v sume 445.291,- Sk (14.780,95 Eur) a na objekte budovy škoda v sume 4.063.591,- Sk (134.886,50 Eur), v rámci ktorej škody bola spôsobená škoda pre spoločnosť A. – S.P a.s. so sídlom B., D. rad č. X. v sume 2.145.326,- Sk (71.211,78 Eur), pre spoločnosť C. - C. B. S., s.r.o. so sídlom B., T. X. v sume 15.131,- Sk (502,26 Eur), pre spoločnosť P. - C. SR spol. s.r.o., N. X., M. v sume 33.597,- Sk (1.115,22 Eur), pre S.P., a.s. so sídlom B., S. M... 4 v sume 10.895,- Sk (361,65 Eur) a pre spoločnosť K., a.s., R. L. X., okres Ž. vo výške 7.454,- Sk (247,43 Eur), čím takto spôsobili celkovú škodu v sume 4.954.965,- Sk (164.474,70 Eur),

7/ 9. januára 2006 v čase od 04.30 hod. do 05.15 hod. na pokyn M. Č. prišli R. B., M. P. a M. T. k objektu erotického salónu G. C. v M. na Š. 84, kde za použitia duplikátu pravého kľúča si otvorili dvere, vošli do objektu, kde spoločne so sebou prineseným benzínom popolievali interiér salónu, ktorý následne podpálili, následkom čoho došlo k požiaru interiéru, čím takto Ing. J. Š. spôsobili škodu na zariadení v sume 137.133,- Sk (4.551,98 Eur), na zničených elektrotechnických predmetoch škodu v sume 28.342,- Sk (940,78 Eur) a na budove manželom Ing. J. P. a H. P. škodu v sume 1.800.000,- Sk (59.749,05 Eur), čím takto spôsobili celkovú škodu v sume 1.965.475,- Sk (65.241,82 Eur),

8/ H. H. si v bližšie nezistenom čase a na bližšie nezistenom mieste doposiaľ neupresneným spôsobom zadovážil celkovo 6,5 kg funkčných priemyselných trhavín PERUNIT 20 o hmotnosti 5 kg, DANUBIT 1 o hmotnosti 0,6 kg a DANUBIT 2 o hmotnosti 0,9 kg, 1 ks elektrickej rozbušky DEP-S, 1 ks elektrického iniciátora EPIC a 1ks elektrického iniciátora EPIM, ktoré ukryl v hospodárskej budove na pozemku patriacemu k jeho rodinnému domu číslo 56 v obci S., okres M., tieto boli 20. októbra 2005 zaistené príslušníkmi Policajného zboru SR, pričom 16. októbra 2005 vo večerných hodinách M. Č.

s doteraz nestotožnenými osobami z trhavy PERUNIT 20 predtým tiež prechováanej H. H. pripravili nefunkčný nástražný výbušný systém pozostávajúci z 1,4 kg tejto trhavy, mobilného telefónu zn. Ericsson GA 628 a elektrických drôtov, ktorý v čase medzi 22.00 hod. 16. októbra 2005 až do 02.00 hod. 17. októbra 2005 doteraz nestotožnené osoby po prekonaní visiaceho zámku na parkovacom boxe na M. ulici v M. umiestnili pod osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia ev. č. X. majiteľa Mgr. J. F. a zároveň pod uvedené vozidlo umiestnili aj výhražný anonymný list formátu A4 s textom „zaplať za cigarety, ktoré si zobral, lebo bude zle“, následne túto skutočnosť M. Č. za pomoci vchodového telefónu oznámil pracovníkovi televízie JOJ M. V. z M. s úmyslom skompromitovať Mgr. J. F. ako funkcionára Úradu justičnej a kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v M.,

9/ v bližšie nezistenej dobe roku 2005, najpravdepodobnejšie v letných mesiacoch si doteraz nestotožnená osoba doposiaľ nezisteným spôsobom a od nezistenej osoby, v rozpore so zákonom č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení, zadovážila hromadne účinné strelné zbrane, a to 4 ks ručné protitankové granáty, z ktorých dva kusy si ponechala a o ukrytie zvyšných dvoch kusov požiadala H. H., s čím H. H. súhlasil, tieto 2 kusy ručných protitankových granátov od tejto osoby prevzal a následne tieto zabalené v cestovnej taške odniesol Š. J. do miesta jeho trvalého bydliska a požiadal ho, aby tašku u seba ukryl, ktorý tak urobil bez toho, aby vedel, čo je jej obsahom a túto následne 25. mája 2006 dobrovoľne vydal príslušníkom Policajného zboru SR.

Špeciálny súd im za to uložil tieto tresty:

obvinenému **B. A.**

podľa § 219 ods. 2, § 29 ods. 3, § 35 ods. 2, ods. 3, § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. výnimočný súhrnný trest odňatia slobody na doživotie so zaradením na jeho výkon do III. nápravno-výchovnej skupiny. Zároveň súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2007, sp. zn. 2T 31/2001, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. novembra 2008, sp. zn. 2To 1/2008, vo výroku o treste, ktorý bol obvinenému A. uložený, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

obvinenému **M. P.**

podľa § 179 ods. 2, § 35 ods. 2, § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do III. nápravno výchovnej skupiny.

obvinenému **R. B.**

podľa § 179 ods. 2, § 35 ods. 2, § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do III. nápravno výchovnej skupiny.

obvinenému **M. T.**

podľa § 245 ods. 4, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, ods. 2, § 48 ods. 4 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom strázenia. Zároveň súd zrušil rozsudok Okresného súdu M. z 13. marca 2007, sp. zn. 3T 196/2005, vo výroku o treste, ktorý bol obvinenému T. uložený, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

obvinenému **H. H.**

podľa § 185 ods. 5, § 35 ods. 2, § 40 ods. 4, § 39a ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov so zaradením na jeho výkon do II. nápravno výchovnej skupiny a §§ 55 ods. 1 písm. a/, 55 ods. 6 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. trest prepadnutia veci - 7,9 kg funkčných priemyselných trhavín PERUNIT 20 (6,4 kg), DANUBIT 1 (0,6 kg) a DANUBIT 2 (0,9 kg), 1ks elektrickej rozbušky DEP-S, 1ks elektrického iniciátora EPIC a 1ks elektrického iniciátora EPIM, mobilného telefónu zn. Ericsson GA 628 a elektrických drôtov zaistených v rámci konania, vlastníkom ktorých sa stal štát.

Tým istým rozsudkom bol obvinený P. podľa 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 93/06 z 8. februára 2008 pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb., ktorého sa mal dopustiť tak, že

4. novembra 2005 v čase okolo 19.00 hod. v priestoroch benzínového čerpadla E. v Z., okres M. po tom, čo M. Č. pri barovom pulte stojaceho M.. G. udrel jedenkrát baseballovou

palicou do oblasti stredu temena hlavy zhora, následkom čoho tento upadol do bezvedomia, pristúpil M. P. k ležiacemu M. G. a z nohavíc mu odcudzil finančnú hotovosť v sume 40.000,- Sk (1.327,76 Eur) a mobilný telefón zn. Ericsson T68i v hodnote 6.075,- Sk (201,65 Eur), čím mu spôsobil škodu v hodnote 46.075,- Sk (1.529,41 Eur); nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený;

ďalej bol oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 93/06 z 8. februára 2008 pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 185 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., ktorého sa mal dopustiť tak, že

v bližšie nezistený deň, najpravdepodobnejšie v mesiacoch marec alebo apríl roku 2005 si M. P. doposiaľ nezisteným spôsobom a od nezistenej osoby, v rozpore so zákonom č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraňach a strelive v platnom znení, zadovážil podomácky vyrobený tlmič hluku výstrelu o dĺžke 271 mm a priemere 30,5 mm, nedovolené upravenú brokovnicu zn. Theate Frerez kalibru 16/16 výrobného čísla S 4131, 55 ks rozličných brokových a guľových nábojov, nedovolené upravenú opakovaciu guľovnicu zn. Mauser model 98 kalibru 7,92 mm Mauser, nedovolené upravený samopal zn. Federal Engineering model XC900 kalibru 9 mm Luger (9x19) výrobného čísla X. vyrobený v USA, nedovolené vyrobenú jednovýstrelovú pištoľ zhotovenú z hlavne pištole zn. „Z“ model Champion pôvodného kalibru 4 mm Flobert výrobného čísla X. s tlmičom, pričom tieto neoprávnene prechovával, následne v priestoroch autoservisu v M. na P. ulici č. X. požiadal Š. H. o uschovanie červenej športovej tašky, do ktorej predtým uložil tieto zbrane, neuviedol mu však obsah tašky, pričom Š. H. 25. mája 2006 túto tašku s obsahom uvedených zbraní vydal vyšetrovateľovi PZ; nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený;

Obvinení P. a B. boli podľa 285 písm. c/ Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 93/06 z 8. februára 2008 pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin z trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 185 ods. 1 písm. a/, ods. 5 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., ktorého sa mal dopustiť tak, že

16. októbra 2005 vo večerných hodinách M. Č. odovzdal M. P. nefunkčný nástražný výbušný systém pozostávajúci z 1.400 gramov funkčnej trhaviny PERUNIT 20, mobilného

telefónu zn. Ericsson GA 628 a elektrických drôtov, ktorý v čase medzi 22.00 hod. 16. októbra 2005 až do 02.00 hod. 17. októbra 2005 M. P. za prítomnosti R. B. a H. H. po prekonaní visiaceho zámku na parkovacom boxe na M. ulici v M. umiestnili pod osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia ev. č. M.M. majiteľa Mgr. J. F. a zároveň pod uvedené vozidlo M. P. umiestnil aj výhražný anonymný list formátu A4 s textom „zaplať za cigarety, ktoré si zobral, lebo bude zle“, následne túto skutočnosť M. Č. za pomoci vchodového telefónu oznámil pracovníkovi televízie JOJ M. V. z M. s úmyslom skompromitovať Mgr. J. F. ako funkcionára Úradu justičnej a kriminálnej polície, Okresného dopravného riaditeľstva Policajného zboru v M.; nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchali obvinení.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. boli obvinení A., P., B. a S. zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej L. N. škodu vo výške 1.131,41 Eur (34.085,- Sk). So zvyškom nároku na náhradu škody bola poškodená podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaná na občianske súdne konanie. Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. bol poškodený M. G. so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. boli obvinení A., P. a B. zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenému Cs.L. škodu vo výške 663,88 EUR (20.000,- Sk). So zvyškom nároku na náhradu škody bol poškodený podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaný na občianske súdne konanie. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. boli obvinení P. a B. zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej A. C. škodu vo výške 63.674,73 Eur (1.918.265,- Sk), poškodenej obchodnej spoločnosti A., a.s. škodu vo výške 71.211,78 Eur (2.145.326,- Sk), poškodenej obchodnej spoločnosti C. - C. B. S. s.r.o. škodu vo výške 502,26 Eur (15.131,- Sk), poškodenej obchodnej spoločnosti P. - C. SR spol. s r.o. škodu vo výške 1.115,22 Eur (33.597,- Sk), poškodenej obchodnej spoločnosti Slovenská sporiteľňa a.s. škodu vo výške 361,65 Eur (10.895,- Sk) a poškodenej obchodnej spoločnosti K. a.s. škodu vo výške 247,43 Eur (7.454,- Sk). So zvyškom nároku na náhradu škody boli poškodení A. C. a obchodná spoločnosť C. - C. B. S. s.r.o. podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaní na občianske súdne konanie. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. boli obvinení P., B. a T. zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenému Ing. J. Š. škodu vo výške 5.492,76 Eur (165.475,- Sk). So zvyškom nároku na náhradu škody bol poškodený podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaný na občianske súdne konanie.

Rozsudok špeciálneho súdu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 13. septembra 2010, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“)

uznesením, sp. zn. 2 Toš 5/2009, podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených A., P., B., P., B., H., T., P. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zamietol. Uznesenie odvolacieho súdu bolo obvineným A. a B. doručené 14. decembra 2010, obvinenému H. 15. decembra 2010, obvinenému P. 20. decembra 2010, obvinenému T. 10. februára 2011 a ich obhajcom, JUDr. K. a JUDr. V. 13. decembra 2010.

Špecializovaný trestný súd predložil 10. apríla 2013 najvyššiemu súdu dovolanie, ktoré podali obvinení A., P., B., T. a H. prostredníctvom obhajcu JUDr. K. na tomto súde 22. januára 2013 proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. septembra 2010, sp. zn. 2 Toš 5/2009, v spojitosti s rozsudkom špeciálneho súdu z 24. februára 2009, sp. zn. BB-3T 3/2008. Dovolania obvinených B., T. a H. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. V. na súde prvého stupňa 13. decembra 2013, ktoré boli Najvyššiemu súdu predložené 13. februára 2014, dovolací súd posúdil podľa obsahu ako doplnenia dovolania. Na písomné podania obvineného A. označené ako „doplnenie dovolania“, ktoré boli Najvyššiemu súdu doručené 13. januára, 18. februára, 10. apríla, 8. augusta a 18. septembra 2014, dovolací súd neprihliadal, pretože neboli podané v rámci zákonnej trojročnej lehoty.

Dovolatelia uplatnili dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/, písm. k/ Tr. por. V rámci uplatnených dôvodov argumentovali aj rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. spochybnili zákonnosť zloženia senátov na Špecializovanom trestnom súde a Najvyššom súde. V tomto smere označili postup kreácie senátu 3T za „nezlučiteľný s právom na zákonného sudcu, právom na súdnu ochranu a spravodlivý súd“. To platí aj vo vzťahu k senátu 2Toš, kde v dôsledku zmien v rozvrhu práce „odvolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2Toš 5/2009 rozhodol v nezákonnom zložení“. „Vec pôvodne pridelená senátu 2Toš bola rozhodnutá sudcami 3Toš na základe opatrení predsedu Najvyššieho súdu, ktoré boli v rozpore so zákonom, rozvrhom práce a právom na zákonného sudcu“.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietali zásadné porušenia práva na obhajobu v 4 oblastiach:

1/ prednesenie konečného návrhu - na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní 13. septembra 2010 nemal obvinený A. možnosť predniesť konečný návrh v celom rozsahu,

čím sa porušili ustanovenia § 2 ods. 9, § 18, § 19, § 34 ods. 1, § 295 ods. 1, § 297, § 311 ods. 4 Tr. por. Ani prítomní obhajcovia nemali príležitosť predniesť konečný návrh.

2/ právo na riadne dokazovanie - v rámci tohto bodu uviedli svoje výhrady k svedkom Č., B., I., Š., L., Á. a D. Nemali možnosť vypočúvať svedka Č. v žiadnej fáze trestného konania. Išlo pritom o usvedčujúci dôkaz o skutku č. 2 (vražda poškodeného N.), z ktorého vychádzali vo veci konajúce súdy. Navyše hoci Č. v postavení obvineného vypovedal o skutkoch č. 6, 7, 8 inak ako svedok S., nebol po vylúčení na samostatné konanie vypočutý v postavení svedka a neboli odstránené rozpory vo výpovediach. Súdy si osvojili tvrdenia svedka S., ktorý vypovedal ku skutkom č. 7 a 8 to, čo počul od Č., teda ide o „svedka z počutia“, opierali sa o svedeckú výpoveď Č. z 15. novembra 2007, hoci o jeho výsluchu neboli obhajcovia obvinených zákonne upovedomení. „Neumožnením vypočut' svedka Č. a zatajením jeho listu zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom“. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k svedkom B., I., Š., L., Á. a D., ktorých obhajoba i napriek návrhu nemohla vypočut'. Uviedli tiež, prečo bol výsluch týchto svedkov pre obhajobu dôležitý. Namietali nezabezpečenie výpisu hovorov z telefónu poškodeného N., nepreskúmanie vzťahu medzi korunnými svedkami a vyšetrovateľom ohľadom spoločného podnikania, nevyhotovenie kontrolných znaleckých posudkov z odboru toxikológie za účelom posúdenia dôveryhodnosti svedkov.

3/ modifikácia obvinenia (zločinecká skupina) - v tejto spojitosti spochybnili zmenu skutkovej vety v časti, ktorá sa týka založenia zločineckej skupiny, bez predchádzajúceho upozornenia obvinených a bez opory vo vykonanom dokazovaní.

4/ zmena právnej kvalifikácie - súd prvého stupňa zmenil právnu kvalifikáciu skutku v bode 2 rozsudku v rozpore s § 284 ods. 2 Tr. por. bez predchádzajúceho upozornenia na možnosť prísnejšieho posúdenia. So zmenou právnej kvalifikácie súviselo aj uloženie doživotného trestu pre obvineného A.. Poukázali i na nesúlad výrokovej časti skutkovej vety v bode 6 rozsudku s jeho odôvodnením.

K dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. uviedli, že „vyšetrovatelia PZ (T., R., B., G.) ovplyvňovali obvinených Č., S., K., H., P. a B. Argumentáciu vyšetrovateľov v uzneseniach o nevylúčení, že vypočúvané osoby zápisnice o výsluchu podpísali, označili za scestnú. Dozorujúci prokurátor ÚŠP GP SR mlčky toleroval nezákonný postup. Podľa dovolateľov mali byť z vykonávania úkonov vylúčení JUDr. Hrubala, JUDr. Karabín, JUDr. Serbová a JUDr. Farkaš, pretože rozhodovali vo veci obvineného P. Z predmetného rozhodnutia je zrejmé, že vo veci konajúci sudcovia považovali A. za šéfa kriminálnej skupiny

A. To, že JUDr. Hrubala od počiatku viedol dokazovanie k vine obvinených, vyplýva z vedenia výsluchu svedkov Š., Š., P., Č., B. a znalkyne PhDr. G.. Naopak „ochranu“ pred neprijemnými otázkami poskytoval svedkom S., N., R., B., T., G., K. a znalcom C. a L. “. Argumentovali aj nálezom Ústavného súdu, PL. ÚS 17/08, ktorým bol vyslovený nesúlad zákona č. 458/2003 Z.z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom OSN proti korupcii. Podľa názoru obvinených „oba súdy (Špeciálny ani Najvyšší) neboli spravodlivé a nezávislé a sudcovia týchto súdov mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania“.

Tvrdenia a právne názory, ktorými zdôvodnili existenciu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., zhrnuli do 5 oblastí. V prvom rade („zápisnica o výsluchu svedka M. Č. z 15. novembra 2007“) namietali nesplnenie zákonných podmienok na prečítanie výpovede svedka Č. z dôvodu absencie výslovného vyjadrenia svedka, či využíva právo odoprieť vypovedať. Zápisnica o výsluchu svedka Č. bola vyhotovená bez prítomnosti zapisovateľa. Pri oboznamovaní so zápisnicou mala byť prítomná nezúčastnená osoba. Navyše na strane 9 sa uvádza, že obvinený vyhlasuje, že jej obsah súhlasí s jeho výpoveďou. Svedok Č. však nemohol ako obvinený vyhlásiť, že obsah zápisnice súhlasí s jeho výpoveďou. Na základe týchto skutočností spolu s tými, ktoré uviedli v rámci dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., označili svedeckú výpoveď Č. z 15. novembra 2007 za nezákonnú. V rámci druhej oblasti („výsluch svedka S. na hlavnom pojednávaní 16. septembra 2008“) namietali absenciu výslovného vyjadrenia, či tento svedok využíva právo odoprieť vypovedať. Táto svedecká výpoveď je rozhodujúcim dôkazom o skutkoch v bodoch 6 a 7 rozsudku. V oblasti tretej („výsluch svedka B. a prečítanie zápisnice o výsluchu z 24. novembra 2006“) poukázali na to, že prečítanie svedeckej výpovede bolo vykonané v rozpore so zákonom. Súd pochybil, keď prečítal zápisnicu podľa § 263 ods. 4 Tr. por., pretože sa nejedná o svedka, ktorý využil svoje právo odoprieť výpoveď. Takisto neboli splnené podmienky na postup podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. z dôvodu absencie návrhu prokurátora alebo obvineného na prečítanie zápisnice. Samotný výsluch bol v rozpore s § 132 ods. 1, ods. 2 Tr. por. V štvrtej oblasti („oslovenie „Á., Á.“ v skutku č. 2 rozsudku“) namietali, že *oslovenie „A., A., ktoré je súčasťou skutku uvedeného v bode 2 rozsudku, sa v zápisnici o výpovedi svedka Č. prečítanej na hlavnom pojednávaní nenachádza. Špeciálny súd tým porušil ustanovenia § 2 ods. 19, § 278 ods. 2 Tr. por., pretože prihliadal aj na skutočnosti, ktoré neboli vykonané na hlavnom pojednávaní. Podľa dovolateľov tento nevykonaný a nezákonný dôkaz v podobe oslovenia „A., A.“ ovplyvnil právnu kvalifikáciu skutku vraždy poškodeného N. a prispel k uloženiu*

doživotného trestu pre obvineného A.. V oblasti piatej („hrubý nátlak proti poškodenému L.“) namietali, že vo veci hrubého nátlaku, kde bol poškodeným C. L., boli porušené ustanovenia §§ 2 ods. 1, 163 ods. 1, 160 ods. 1 Tr. por., lebo nebolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania.

V dovolaní uplatnili aj dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., v rámci ktorého svoju argumentáciu rozdelili do 4 bodov. V prvom R. uviedli, že *obvinený H. bol uznaný za vinného zo založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny (bod 1 rozsudku) a nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami (body 8 a 9 rozsudku) bez toho, aby skutky č. 8, 9 súviseli so zvyšnými skutkami odsudzujúcej časti rozsudku a boli páchané na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.* V bodoch 2 („právna kvalifikácia zločineckej skupiny“) a 3 („právna kvalifikácia vraždy poškodeného N.“) namietali nesprávne právne posúdenie skutkov uvedených v bodoch 1 a 2 rozsudku. *Skutok v bode 1 rozsudku bol súdom právne kvalifikovaný ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. účinného od 1. januára 2006, napriek tomu, že obvineným A. a H. nebolo kladené za vinu spáchanie akéhokoľvek trestného činu po 1. januári 2006.* Za chybné označili aj časové rozhranie ukončenia zločineckej skupiny. Za nesprávne označili aj posúdenie skutku uvedeného v bode 2 rozsudku ako trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. b/, písm. i/, písm. j/ Tr. zák. *Takouto právnou kvalifikáciou bol porušený Trestný zákon, pretože boli odsúdení ohľadne jedného skutku ako členovia organizovanej skupiny a zároveň aj ako členovia zločineckej skupiny a zároveň ako spolupáchatelia.* Vo vzťahu k „podpáleniu erotického salónu A. uviedli, že *obvinení P. a B. boli uznaní za vinných zo všeobecného ohrozenia a poškodzovania cudzej veci spáchaných formou spolupáchateľstva. Navyše ako členovia zločineckej skupiny a zároveň ako členovia organizovanej skupiny.* Za nesprávne právne posúdenie označili aj vymedzenie skutku č. 7 ako skutku, ktorý bol spáchaný v rámci zločineckej skupiny, resp. pre zločineckú skupinu.

Ako dôvod vo vzťahu k obvinenému A. použili aj § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. tvrdiac, že *v jeho prípade bola porušená zásada špeciality. Absencia súhlasu oprávneného orgánu je zákonom stanovená procedurálna prekážka trestného stíhania. Navyše dosiaľ nebol udelený ani dodatočný súhlas na trestné stíhanie.*

V zmysle § 376 Tr. por. sa k dovolaniu v súdom určenej lehote vyjadril prokurátor, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neboli zistené dovolacie dôvody. S namietanými procesnými pochybeniami sa vysporiadal súd v rámci hlavného pojednávania. Neexistenciu dovolacích dôvodov potvrdil aj Najvyšší súd svojimi rozhodnutiami, ktorými odmietol dovolania obvinených P., B. a S. Podľa prokurátora skutočnosť, že vyšetrovateľ poslal predvolania na výsluch Č. obhajcom 12. novembra 2007, t. j. v čase, keď bol ešte Č. obvineným (svedkom sa stal až 13. novembra 2007 vydaním uznesenia o jeho vylúčení z konania), nemala vplyv na zákonnosť jeho výsluchu. Obhajcovia boli o termíne, mieste a čase konania výsluchu riadne upovedomení a mohli uplatniť všetky práva na obhajobu. K Č. tvrdeniam v liste doručenom súdu, že jeho predchádzajúce výpovede boli nepravdivé, urobené pod nátlakom policajtov uviedol, že z výpovede svedkyne Š. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že tento svedok bol v priebehu prípravného konania nahováraný na zmenu výpovede v prospech obvinených obhajcom JUDr. S.. Podľa prokurátora dôvodom na zmenu právoplatného rozhodnutia nemôžu byť neskoršie zmeny, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe a z legislatívnych noviel, na ktoré obvinení s odstupom niekoľkých rokov poukazujú.

Vyjadrenie prokurátora bolo zaslané dovolateľom a ich obhajcovi. Obvinený A. ho v liste z 26. marca 2013 (doručený Špecializovanému trestnému súdu 2. apríla 2013) označil za neprimerane stručné, obsahovo prázdne, neadekvátne závažnosti dovolacích dôvodov a v konečnom dôsledku za arbitrárne. Svoje vyjadrenie doplnil listom z 27. augusta 2013, ktoré bolo Najvyššiemu súdu doručené 30. augusta 2013.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenými osobami (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1, 2 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), ale súčasne po preskúmaní veci v zmysle § 378 Tr. por. zistil i to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené, resp. preukázané dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c/ Tr. por.). Tento dôvod odmietnutia dovolania obsahovo zodpovedá dôvodu zamietnutia dovolania podľa § 392 ods. 1 Tr. por.

Dovolanie v rámci trestného konania možno aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu, pre ktoré toto rozhodnutie nemôže obstať. Povaha tohto mimoriadneho opravného prostriedku vyžaduje, aby konkrétne uplatnené námietky, tvrdenia a právne názory, ktorými dovolateľ zakladá existenciu určitého dovolacieho dôvodu, vecne zodpovedali jeho zákonnému vymedzeniu v zmysle § 371 Tr. por. V opačnom prípade ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., ak je zrejmé už v štádiu predbežného preskúmania dovolania, vykonávaného v zmysle § 378 Tr. por., že nie sú splnené, resp. preukázané dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolací súd skúmal, či námietky a tvrdenia obvinených vecne zodpovedajú zákonnému vymedzeniu jednotlivých uplatnených dovolacích dôvodov. Po preskúmaní spisu zistil, že námietky dovolateľov boli súčasťou ich obhajobnej argumentácie prednesenej v konaní pred súdmi nižších stupňov. Nezistil však dôvod, pre ktorý by vyslovil porušenie zákona, tak ako sa toho domáhajú dovolatelia.

Dovolací súd sa oboznámil s výhradami vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ktorými namietali spôsob kreácie senátov 3T na Špeciálnom a 2Toš na Najvyššom súde a neprerozdelenie už pridelenej veci náhodným výberom. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. predpokladá rozhodnutie súdu v nezákonnom zložení. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že nezákonne zloženým súdom je súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Obsadenie súdu je v Trestnom poriadku a v zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o súdoch“) vymedzené od samosudcu až po rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na toto kritérium nadväzuje zásada pridelenia vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon. Za súd „v nezákonnom zložení“ sa považuje aj prípad, ak nekoná zákonný sudca, resp. zákonní sudcovia.

Dovolací súd preskúmal argumenty o porušení práva na zákonného sudcu a zistil, že tento dôvod dovolania nie je naplnený. Zohľadnil aj judikatúru Ústavného súdu, v zmysle ktorej je zásada zákonného sudcu ústavnou zárukou pre každého, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré

sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený výber súdov a sudcov „ad hoc“ (nález Ústavného súdu z 26. októbra 2005, sp. zn. I. ÚS 239/04; uznesenie Ústavného súdu z 18. októbra 2007, sp. zn. IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu zaručeného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Základné právo na zákonného sudcu vyplývajúce z čl. 48 ods. 1 Ústavy má za cieľ zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo prinajmenšom za účelový. Toto základné právo je v posudzovanom prípade konkretizované v Trestnom poriadku a v predpisoch upravujúcich organizáciu súdnictva a postavenie sudcov. Podľa § 3 ods. 3 Zákona o súdoch zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie danej veci. Za zákonného sudcu treba považovať podľa viacerých právnych prameňov sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady pre výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Podľa dovolacieho súdu právo osoby nebyť odňatý zákonnému sudcovi nemožno interpretovať až tak extenzívne, aby sa spájalo s osobou jediného sudcu. Účel základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy sa splní, keď rozhoduje sudca pridelený na výkon funkcie na súd, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu, ktorý je oprávnený konať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy (II. ÚS 15/96).

Podľa § 51 ods. 5 Zákona o súdoch **v konaní na Špeciálnom súde**, krajskom súde podľa osobitného zákona alebo **v konaní o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch vec vybaví senát, ktorému bola v súlade s rozvrhom práce pridelená náhodným výberom, ak sa skutočnosti odôvodňujúce prerozdelenie veci podľa odseku 4 netýkajú všetkých sudcov.**

Súčasťou spisu je potvrdenie o prijatí obžaloby na obvineného B. A. a spol., podľa ktorého bola 8. februára 2008 vec pridelená na rozhodnutie senátu 3T. V súlade s Rozvrhom práce Špeciálneho súdu na rok 2008 bol riadiacim predsedom senátu 3T JUDr. Martuš a členmi JUDr. Giertli a JUDr. Sendecký. V tomto smere dovolací súd skúmal,

či bola vec pridelená senátu v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce na rok 2008 a spôsobom, ktorý určuje zákon. V zmysle dodatku č. 3 rozvrhu práce na rok 2008 sa s účinnosťou od 6. mája 2008 stal členom senátu 3T JUDr. Hrubala. Vzhľadom na to, že od 1. júla 2008 bol JUDr. Martušovi prerušený výkon funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4 zákona č. 385/2004 Z. z. a JUDr. Sendeckému skončilo dočasné pridelenie na výkon funkcie sudcu na Špeciálny súd, bolo povinnosťou orgánu riadenia a správy súdu reagovať na personálne zmeny v obsadení súdu sudcami, čo učinil dodatkom č. 5 rozvrhu práce na rok 2008. Senát v zložení JUDr. Hrubala, JUDr. Giertlí a JUDr. Púchovský predbežne prejednal obžalobu a následne vykonal celé hlavné pojednávanie, ktorého výsledkom bol rozsudok z 24. februára 2009. Neobstojí námietka dovolateľov, že JUDr. Púchovský z pozície náhradného sudcu doplnil chýbajúceho člena senátu 3T tak, že určil sám seba, pretože dodatok č. 5 prijal JUDr. Púchovský ako podpredseda Špeciálneho súdu, v ktorého kompetencii je zastupovanie predsedu v čase jeho neprítomnosti alebo keď funkcia predsedu súdu nie je obsadená, a to v rozsahu jeho práv a povinností. Pri kreácii senátu odvolacieho súdu sa tiež postupovalo v súlade s pravidlami obsiahnutými v Rozvrhu práce Najvyššieho súdu na rok 2009 a spôsobom, ktorý určoval zákon. Vec napadla na Najvyšší súd 7. mája 2009 a elektronickou podateľňou bola pridelená senátu 2 Toš v zložení JUDr. Majchrák, JUDr. Serbová a JUDr. Mihal. Personálne zmeny na súde (pozastavenie výkonu funkcie sudcu dvom členom senátu) si vyžiadali zmenu rozvrhu práce, ktorá je v plnej a výlučnej kompetencii orgánov riadenia a správy súdu, v danom prípade predsedu Najvyššieho súdu. V spojitosti s námietkami o „personálnych rošádach“ na Najvyššom súde dovolací súd konštatuje, že odôvodňovanie určitej premisy mediálnymi vyjadreniami má špekulatívno-deduktívny charakter bez právnej relevancie pri posudzovaní dôvodnosti porušenia práva na zákonného sudcu v zmysle § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., čo naznačil aj v súvislosti s námietkou zaujatosti podanou obvineným A. voči predsedovi senátu JUDr. Harabinovi, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté uznesením Najvyššieho súdu z 13. novembra 2013, sp. zn. 2TdoV 6/2013. So zmenami v rozvrhoch práce boli obvinení oboznámení.

V prejednávanej veci nedošlo k naplneniu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pretože na súdoch oboch stupňov vo veci konajúce senáty postupovali podľa zákona a boli zložené v súlade s príslušným rozvrhom práce súdu. Zákonní sudcovia senátov, ktorým bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie, boli zmenení za splnenia zákonných predpokladov na vykonanie takejto zmeny na základe doplnení rozvrhu práce ako riadiaceho

aktu predsedu súdu. Prerušenie výkonu funkcie sudcu, skončenie dočasného pridelenia na výkon funkcie sudcu na súd, dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, či vzdanie sa funkcie sudcu, sú takými právnymi skutočnosťami, ktoré odôvodňujú potrebu vykonania zmeny v osobe zákonného sudcu. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že zmena v zložení senátu v priebehu konania nevyvoláva nevyhnutne problém z hľadiska čl. 6 ods. 1 Dohovoru (Öcalan proti Turecku, rozsudok ESĽP z 12. marca 2003). Navyše právo na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je potrebné vykladať a uplatňovať aj v kontexte ďalších aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. Ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 Dohovoru a dbať o to, aby aj v týchto prípadoch bol postup súdu v súlade so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd), resp. v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu predpokladá vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní na uplatnenie každého obhajovacieho práva. S rovnakou intenzitou sa toto právo zaručuje vo všetkých fázach trestného konania a tvorí rad po sebe idúcich právnych postupov, ktoré sa prelínajú celým trestným konaním. Zahŕňa možnosť vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa kladú obvinenému za vinu, právo uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, právo robiť návrhy, podávať žiadosti a opravné prostriedky. Ide tiež o účasť pri výsluchoch, o doručovanie písomností, o možnosť účasti pri konfrontáciách, rekonštrukciách, ako aj na všetkých úkonoch vykonávaných súdom po podaní obžaloby prokurátorom. Tento rad úkonov dotvára právny rámec obhajoby a poskytuje aj možnosť faktického naplnenia obhajoby možnosťou reakcie formou vyjadrení k jednotlivým úkonom.

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. však musí byť interpretovaný oveľa užšie. Nie je ním akékoľvek, resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len také, ku ktorému došlo zásadným spôsobom. Podľa ustálenej súdnej praxe dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich bezprostredne k rozhodnutiu bez prítomnosti obhajcu a podobne.

Zo spisu vyplýva, že obvinení mali počas celého trestného konania v plnej miere zabezpečené právo na obhajobu, ktoré realizovali osobne alebo prostredníctvom obhajcov. Právo na spravodlivý proces, ktorého obsahom je aj princíp rovnosti zbraní, znamená, že každá procesná strana v konaní musí mať primeranú možnosť na prednesenie svojho prípadu súdu za podmienok, ktoré ho nestavajú do podstatnej nevýhody vis-à-vis svojmu protivníkovi. Medzi procesnými stranami musí existovať spravodlivá rovnováha. Právo na kontradiktórne konanie v zmysle štrasburskej judikatúry, na ktorú dovolatelia poukazujú, znamená, že strany v trestnom konaní majú mať možnosť oboznámiť sa so všetkými dôkazmi alebo prednesenými skutkovými okolnosťami a zaujať k nim stanovisko. V tejto súvislosti neobstoja ich tvrdenia zosumarizované do 4 bodov, pretože dovolací súd nezistil, že by bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak ako si to vyžaduje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K bodu 1 („Prednesenie konečného návrhu“) dovolací súd uvádza, že je v plnej kompetencii predsedu senátu, aby riadil priebeh verejného zasadnutia, ktoré sa svojim charakterom líši od hlavného pojednávania. Účelom konečného návrhu je prednesenie vlastného stanoviska oprávnenej osoby k výsledkom verejného zasadnutia. Jeho obsahom má byť návrh adresovaný súdu ako má v prejednávanej veci rozhodnúť. V spojitosti s námietkami obvineného A., že nemal možnosť predniesť konečný návrh v celom rozsahu, dovolací súd konštatuje, že predseda senátu môže prednesenie konečného návrhu prerušiť, ak je zrejme, že vybočuje zo svojho rámca. Taktiež nie je povinnosťou predsedu senátu nadiktovať do zápisnice doslovné vyjadrenia strán. Tvrdenia dovolateľov, že ani prítomní obhajcovia nemali možnosť predniesť konečné návrhy, je v priamom rozpore s obsahom zápisnice o verejnom zasadnutí z 13. septembra 2010, z ktorej nepochybne vyplýva, že prítomní obhajcovia JUDr. K. (obvinení A., P., B., P., B.), JUDr. T. (obvinený H.), JUDr. V. (obvinení T., H.), túto možnosť mali a aj ju využili.

V rámci bodu 2 dovolací súd zdôrazňuje, že námietka o nevykonaní dôkazov navrhnutých obhajobou, nezakladá žiadny z dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. (R 7/2011). V tejto spojitosti je potrebné pripomenúť, že na hlavnom pojednávaní súd okrem obvinených vypočul aj väčšinu svedkov, ktorých navrhli strany. Najviac informácií o činnosti obvinených poskytli svedkovia Č., B. a S. Súd pri rozhodovaní vychádzal aj z výpovedí svedkov S., L. a G., ako aj z výpovedí spoluobvinených T., S. a H. Neobstoja tvrdenie dovolateľov, že nemali možnosť kontradiktórnym spôsobom vypočuť svedkov Č., B.

a Š., pretože o ich výsluchoch v prípravnom konaní boli obhajcovia riadne a včas vyrozumení a mali reálnu možnosť sa týchto úkonov zúčastniť. Nevyžitie tohto práva je vecou profesionálnej zodpovednosti obhajcu a nie porušením práva na obhajobu, ani prekážkou na postup súdu podľa § 263 Tr. por. V súvislosti s namietaným „zatajením“ listu svedka Č. najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd na verejnom zasadnutí postupoval v súlade s § 326 ods. 4 Tr. por. Po otvorení verejného zasadnutia 10. mája 2010 o 9.00 hod. predsedom určená členka senátu poukázala na napadnutý rozsudok, chyby vytýkané rozsudku, resp. konaniu a oboznámila podstatný obsah doterajšieho konania. Rozsah tohto oznámenia je determinovaný preskúmavacou povinnosťou odvolacieho súdu. Spravidla sa prečítajú alebo oboznámia podstatné časti svedeckých výpovedí, výpovedí obžalovaného, znalcov, listinných a vecných dôkazov. List svedka Č. doručený najvyššiemu súdu 10. mája 2010 o 12.16 hod. neobsahuje nové skutočnosti, ktoré by neboli stranám, prípadne súdu známe. V liste zopakoval, že jeho predchádzajúce výpovede neboli pravdivé, vypovedal pod nátlakom vyšetrovateľov, preto žiadal o nové vypočutie. Ide o skutočnosti, ktorými sa zaoberal už Špeciálny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.

K bodom 3 (Modifikácia obvinenia „zločinecká skupina“) a 4 („Zmena právnej kvalifikácie“) Najvyšší súd uvádza, že ak je predmetom konania skutok, ktorý zakladá trváci trestný čin, súd nie je viazaný časovým ohraničením skutku uvedeným v obžalobe. Súd má zákonnú možnosť meniť skutkové zistenia v rámci zachovania totožnosti skutku. Tá sa nemení, ak sa na rozdiel od časového vymedzenia v obžalobe stíhané protiprávne konanie skrúti, predĺži alebo posunie. Dobu trvania zločineckej skupiny (skutok uvedený v bode 1 rozsudku právne kvalifikovaný ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny) súd ustálil len v rámci konaní, ktoré boli predmetom na tento trestný čin nadväzujúcich skutkov. Z toho dôvodu skutkovú vetu oproti obžalobe upravil a uviedol, že skupina vznikla v presne nezistenom čase najneskôr na prelome rokov 2003 a 2004. Možnosť tejto zmeny nastala už v počiatkovej fáze dokazovania na hlavnom pojednávaní a obvinení, ktorí od začiatku popierali existenciu akejkoľvek zločineckej skupiny, mali možnosť sa k tejto zmene vyjadriť a reagovať na ňu.

Podľa Trestného poriadku súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je v obžalobnom návrhu, pričom nie je viazaný právnym posúdením. Súd je povinný vyčerpať celý skutok, ktorý je predmetom obžaloby a zaoberať sa všetkými právne relevantnými stránkami. V danej veci skutok uvedený v bode 2 rozsudku obžaloba posudzovala ako trestný čin vraždy podľa

§ 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., t. j. ako tzv. kvalifikovaný trestný čin. Uznanie obvinených za vinných z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. i/, písm. j/ Tr. zák. neznamená, že tento skutok bol posúdený ako trestný čin podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, než podľa ktorého ho posudzovala obžaloba, resp., že bola použitá prísnejšia trestná sadzba. Neobstojí tvrdenie obvinených, že Špeciálny súd postupoval v rozpore s § 284 ods. 2 Tr. por. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že takúto právnu kvalifikáciu navrhol prokurátor v záverečnej reči prednesenej 20. februára 2009. Po nej predseda senátu udelil slovo na záverečnú reč obhajcovi obvinených JUDr. K., ktorý sa však ospravedlnil s tým, že si ju nestihol pripraviť. Pojednávanie bolo odročené na 23. februára 2009, kedy sa pokračovalo v prednese záverečných rečí a obvinení a obhajcovia mali možnosť reagovať aj na túto skutočnosť.

V súvislosti s dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. dovolatelia napádali zaujatosť vyšetrovateľov, sudcov Špeciálneho a Najvyššieho súdu, aj nezákonnosť zriadenia Špeciálneho súdu a senátov Najvyššieho súdu, ktorí rozhodovali o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Špeciálneho súdu. Po oboznámení sa s jednotlivými námietkami dovolací súd pripomína, že naplnenie dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. vyžaduje, aby vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený, pričom sa o jeho vylúčení nerozhodlo. Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb je upravené v ustanoveniach § 31, § 32 Tr. por. Ich zmyslom a primárnym účelom je zabezpečiť dôveru procesných strán a verejnosti v nestrannosť trestného konania ako celku a jednotlivých úkonov vykonávaných vo veci. Zákon priamo vylučuje z vykonávania úkonov len konkrétny subjekt trestného konania, u ktorého možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti. Dôvody vylúčenia sú taxatívne. K vylúčeniu orgánu činného v trestnom konaní, resp. sudcu môže dôjsť iba celkom výnimočne, zo skutočne závažných dôvodov, ktoré by mu bránili rozhodovať v súlade so zákonom, pravdivo a nezaujato, pričom existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru musí byť preukázaná. Obvinení a ich obhajcovia namietali zaujatosť vyšetrovateľov a sudcov vo veci konajúcich súdov. O jednotlivých námietkach bolo rozhodnuté v súlade s Trestným poriadkom. Námietky voči JUDr. Karabínovi, JUDr. Serbovej a JUDr. Farkašovi vznesené na verejných zasadnutiach o odvolaniach senát odvolacieho súdu zhodnotil ako smerujúce len proti procesnému postupu súdu, resp. ako podané oneskorene v zmysle § 31 ods. 4 Tr. por., o ktorých sa v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná, Na týchto záveroch nemá dovolací súd dôvod nič meniť.

K zriadeniu Špeciálneho súdu, z ktorého dovolatelia vyvodzujú zaujatosť sudcov tohto súdu, ako aj sudcov Najvyššieho súdu, ktorí rozhodujú o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Špeciálneho súdu, treba uviesť, že Špeciálny, ako aj Najvyšší súd konali a rozhodovali podľa rovnakých hmotnoprávných a procesnoprávných predpisov ako ostatné súdy. Dovolací súd považuje vyjadrenia obvinených za účelové a interpretáciu nálezu Ústavného súdu, sp. zn. PL. ÚS. 17/08, prinajmenšom za nedôslednú. V odôvodnení nálezu Ústavný súd konštatoval, že nie je daná priama príčinná súvislosť medzi povahou zisteného nesúladu právnych predpisov v rámci abstraktnej ochrany ústavnosti a obsahom rozhodnutí vydaných Špeciálnym súdom v individuálnych prípadoch. Uviedol tiež, že rozhodnutia Špeciálneho súdu vydané v trestnom konaní nie sú týmto rozhodnutím dotknuté.

Dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. predpokladá, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob získavania dôkazu v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por. sa považuje splnenie formálnych (procesných) podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ako aj splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, t. j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie dôkazu - bol zameraný na zistenie skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

V tomto smere sa dovolací súd stotožňuje so závermi odvolacieho súdu. Všetky dôkazy boli získané zákonným spôsobom a vyhodnotené jednotlivo i v súhrne, podľa vnútorného presvedčenia súdu, založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu, riadiac sa pritom ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

V súvislosti s výsluchmi svedkov Č. a S. dovolací súd zdôrazňuje, že ak prichádza do úvahy poučiť svedka podľa § 130 Tr. por., svedok sa musí výslovne vyjadriť, či toto právo využíva alebo nie. Obsah vyjadrenia musí byť uvedený v zápisnici o výsluchu. Len vtedy možno takýto dôkazný prostriedok považovať za vykonaný zákonným spôsobom. Trestný poriadok však neupravuje presné znenie vyjadrenia. Z takejto právnej úpravy vyplýva, že musí byť urobené tak, aby nevznikli pochybnosti o vôli svedka využiť, resp. nevyužiť toto právo. Svedka nemožno nútiť, aby k tomu použil priamo formuláciu uvedenú v zákone.

Svedok Č. odmietol na hlavnom pojednávaní vypovedať, preto bola prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania. Rešpektujúc zásadu rovnosti zbraní, práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces súd akceptoval len výpoveď z 15. novembra 2007. Zo zápisnice o výsluchu je zrejmé, že svedok bol riadne poučený v zmysle príslušných zákonných ustanovení vrátane práva odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Tr. por. Následne sa vyjadril, že poučeniu porozumel, nie je v príbuzenskom ani obdobnom pomere so žiadnym z obvinených, nemá dôvod na odopretie výpovede a vypovedať bude. Objektívne okolnosti, za ktorých došlo k prejavu vôle, nevzbudzujú pochybnosti o vôli svedka nevyužiť právo odoprieť výpoveď podľa § 130 Tr. por. To v plnom rozsahu platí aj pre svedka S., ktorý bol vypočutý na hlavnom pojednávaní. Pred výsluchom bol predsedom senátu riadne poučený v zmysle príslušných zákonných ustanovení vrátane práva podľa § 130 ods. 2 Tr. por., pričom sa vyjadril, že poučeniu porozumel a vypovedať bude.

Neobstojí ani tvrdenie o nesplnení podmienok na prečítanie zápisnic o výpovediach svedkov Č. a B. Trestný poriadok pripúšťa výnimky zo základnej zásady zakotvujúcej ústny kontradiktórny charakter hlavného pojednávania, ako aj zo zásady bezprostrednosti. Podmienky, za ktorých súd môže namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní čítať zápisnicu o jeho výpovedi, upravuje § 263 Tr. por. Toto ustanovenie obsahuje viaceré modalitty režimu čítania zápisnice o výpovedi svedka.

Podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. (znenie zákona účinné v čase uskutočnenia procesného úkonu) sa zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka prečíta na návrh prokurátora alebo obžalovaného, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba na hlavnom pojednávaní bez oprávnenia odoprela vypovedať.

Svedok B. na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať. Postupom podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. bola prečítaná jeho výpoveď z 20. decembra 2007. Špeciálny súd akceptoval námietky obvineného A., keď skonštatoval, že výsluch nebol vykonaný v súlade so všetkými zásadami trestného procesu. Na hlavnom pojednávaní jeho výpoveď z 24. novembra 2006 bola prečítaná. V písomnej zápisnici o hlavnom pojednávaní je uvedené, že súd pri tom postupoval podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. (na rozdiel od zvukového záznamu z hlavného pojednávania, z ktorého je zrejmé, že súd postupoval podľa § 263 ods. 4 Tr. por.).

Podľa § 263 ods. 4 Tr. por. zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130 Tr. por., možno prečítať za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a výsluch bol vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.

Dovolací súd je toho názoru, že prečítanie zápisnice o výpovedi svedka B. z 24. novembra 2006, ako aj jeho výsluch uvedeného dňa bol vykonaný v súlade so zákonom. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v zápisnici o hlavnom pojednávaní je ustanovenie, podľa ktorého súd postupoval, nesprávne označené.

Dovolateľmi namietaná skutočnosť, že vo veci vydierania, resp. hrubého nátlaku proti L. nebolo začaté trestné stíhanie, je nepravdivá. Dovolací súd poukazuje, že uznesenie z 11. mája 2004 o začatí trestného stíhania aj pre tento skutok je súčasťou spisu (zv. 1, č. 1. 2).

Dovolací súd preskúmal námietky obvinených, avšak nezistil, že naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Z tohto ustanovenia vyplýva, že tento dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Dovolací súd vychádza zásadne zo skutkových zistení vykonaných súdmi v predchádzajúcom konaní a hodnotí, či tieto skutkové zistenia, vyjadrené v skutkovej vete rozsudku, boli z hľadiska hmotného práva správne právne posúdené. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku uvedeného v bode 1 rozsudku dovolací súd vychádzal z toho, že trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny je trestný čin trváci, v rámci ktorého sa vyvolá protiprávny stav a tento sa ďalej v rozpore so zákonom udržuje. Tento trestný čin je dokonaný už založením, zosnovaním alebo podporovaním zločineckej skupiny, ako aj členstvom v takejto skupine alebo činnosťou pre zločineckú skupinu. Pojmový znak je naplnený bez ohľadu na to, či sa páchatel tejto skupiny podieľal na páchaní trestnej činnosti takouto skupinou alebo nie.

Trestné činy trvacie sa posudzujú ako činy spáchané za účinnosti nového zákona, ak sa časť konania uskutočnila za účinnosti nového zákona a pokiaľ toto konanie bolo trestným činom aj podľa skoršieho zákona. Treba konštatovať, že Špeciálny súd správne ustálil časovú existenciu zločineckej skupiny na dobu páchania trestnej činnosti tejto skupiny - skutkov nadväzujúcich na uvedený trestný čin. Ide o trváci trestný čin a skutok v bode 7 rozsudku bol spáchaný po 1. januári 2006, súd preto správne kvalifikoval skutok v bode 1 rozsudku ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. účinného od 1. januára 2006.

Pre naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny sa vyžaduje, aby boli splnené všetky zákonné znaky zločineckej skupiny podľa § 129 ods. 3 Tr. zák. (v znení účinnom v čase spáchania činu, teraz ods. 4). Týmito znakmi sú:

- štruktúrovanosť skupiny pozostávajúcej najmenej z troch osôb
- existencia skupiny počas určitého časového obdobia
- koordinovanosť konania s cieľom spáchať jeden, alebo viacej zločinov, trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti, podľa § 233, alebo niektorý z trestných činov korupcie, podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej, alebo inej výhody.

Súdy nižších stupňov sa v odôvodnení rozhodnutí podrobne a dôsledne zaoberali naplnením týchto zákonných znakov vrátane konkrétnych skutkov zakladajúcich konkrétne trestné činy, ktoré spadajú do rámca § 129 ods. 3 Tr. zák., a to vo vzťahu ku všetkým obvineným. Dovolací súd na tieto závery odkazuje.

K právnej kvalifikácii skutku v bode 2 rozsudku dovolací súd zdôrazňuje, že je povinnosťou súdu zaoberať sa všetkými právne relevantnými stránkami skutku. Špeciálny súd zohľadňujúc § 2 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. správne posúdil skutok podľa zákona účinného v čase jeho spáchania, teda podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (ďalej len „Tr. zák.“) ako trestný čin vraždy spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. i/, písm. j/ Tr. zák.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 219 ods. 2 Tr. zák. je kvalifikovanou skutkovou podstatou trestného činu vraždy, pričom jej jednotlivé znaky sú uvedené pod písm. a/ až j/. Naplnenie čo i len jedného znaku odôvodňuje uloženie výnimočného trestu. Dokazovaním bolo preukázané, že obvinení konali obzvlášť trýznivým spôsobom (písm. b/) a z obzvlášť zavrnutiahodnej pohnútky (písm. j/). Súd správne posúdil tento skutok aj podľa písm. i/, pretože skutok spáchali ako členovia organizovanej skupiny.

Podľa § 89 ods. 26 Tr. zák. sa organizovanou skupinou rozumie spolčenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu, ktoré sa vyznačuje del'bou úlohou medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

S názorom špeciálneho súdu, že pojem zločinecká skupina v sebe zahŕňa aj pojem organizovaná skupina sa dovolací súd stotožnil. Zločinecká skupina ako najvyššia forma organizovaného zločinu je okrem znakov, ktoré má organizovaná skupina, charakterizovaná aj ďalšími, vyššie uvedenými znakmi. Výkladovou metódou „argumentum ad maiori ad minus“ je možné dospieť k záveru, že každý trestný čin spáchaný minimálne tromi členmi zločineckej skupiny nevybočujúci z predmetu jej zamerania je spáchaný zároveň členmi organizovanej skupiny. S prihliadnutím na uvedené a na to, že súčasťou kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vraždy v čase spáchania skutku nebol pojem „ako člen zločineckej skupiny“, bolo možné posúdiť tento skutok aj podľa písm. i/ citovaného ustanovenia Tr. zák.

Dovolací súd zdôrazňuje, že sudy nižších stupňov neposudzovali okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby len formálne, ale aj materiálne, z hľadiska stupňa nebezpečnosti trestného činu (§ 88 Tr. zák.).

Podľa § 88 Tr. zák. sa na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, prihliadne len vtedy, keď pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť. Vražda N., vykonaná za približne desaťminútového trýznenia obete, bola najmä výstrahou pre ostatných. Išlo o vysoko nebezpečné konanie pre spoločnosť, pretože ľudský život je najvyššou hodnotou chránenou právnymi predpismi.

Je nutné zdôrazniť, že Špeciálny súd v zmysle § 31 ods. 3 Tr. zák. na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, neprihliadal ako na poľahčujúcu alebo priťažujúcu alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Tvrdenie dovolateľov, že ohľadne jedného skutku boli odsúdení ako členovia organizovanej a zároveň zločineckej skupiny, nie je na mieste. Trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny je samostatný trestný čin, naplnený bez ohľadu na to, či dôjde k páchaniu trestnej činnosti touto skupinou. Pre trestný postih sa vyžaduje, aby zločinecká skupina bola aspoň zameraná na páchanie trestnej činnosti predpokladanej v § 129 ods. 3 Tr. zák. (teraz ods. 4).

Podľa § 567j ods. 7 Tr. por. **ak rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť pred 1. septembrom 2011, použije sa § 371 v znení účinnom do 31. augusta 2011.** Treba preto konštatovať, že dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. v znení účinnom od 1. septembra 2011, ktorým dovolateľ namietal, že „*proti obvinenému A. sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné*“, nemožno použiť, lebo dovolaním napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 2010. Dovolací súd sa preto námietkami A. týkajúcimi sa tohto dovolacieho dôvodu nezaoberal.

V posudzovanej veci podmienky dovolania obvinených A., P., B., T. a H. neboli splnené, preto na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ho musel dovolací súd odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 24. septembra 2014

JUDr. Štefan H a r a b i n v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíhová

